

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

- Journalnummer:** 2017-0070
- Klageren:** XX på vegne af ægtefællen YY
2800 Kgs. Lyngby
- Indklagede:** Movia
CVRnummer: 29896569
- Klagen vedrører:** Kontrolafgift på 750 kr. for at være checket ind på klagerens rejsekort personlig. Klageren havde selv periodekort og var derfor ikke checket ind på rejsekortet
- Parternes krav:** Klageren ønsker kontrolafgiften annulleret
Indklagede fastholder denne
- Ankenævnets sammensætning:** Nævnshoved, landsdommer Tine Vuust
Niels Martin Madsen
Torben Steenberg
Bjarne Lindberg Bak
Rikke Frøkjær

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 19. september 2017 truffet følgende:

AFGØRELSE

Movia er berettiget til at opretholde kravet om klagerens ægtefælles betaling af kontrolafgiften på 750 kr.

Klageren skal betale beløbet til Movia, som sender et girokort til klageren.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets vedtægter § 24, stk. 2, modsætningsvist.

- oOo -

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Klageren og dennes ægtefælle rejste den 30. oktober 2016 med buslinje 400S. Ved påstigning checkede klageren sit personlige rejsekort ind for ægtefællen, som stod med klapvogn. Klageren var selv i besiddelse af et gyldigt periodekort, hvorfor han ikke checkede sig selv ind.

Ved kontrol af deres rejsehjemmel blev ægtefællen pålagt en kontrolafgift på 750 kr. for rejse på klagerens rejsekort uden at klageren var checket ind.

Den 2. november 2016 bad klageren Movia om at annullere kontrolafgiften med henvisning til det ovenfor anførte, samt at de ikke havde til hensigt at snyde, og at de havde tilbudt kontrolløren, at ægtefællen checkede sit eget medbragte rejsekort ind, hvilket kontrolløren havde afvist.

Movia fastholdt kontrolafgiften den 3. februar 2017 med den begrundelse, at en andens personlige rejsekort ikke udgør gyldig rejsehjemmel, uanset om det er checket ind ved rejsens start, samt at det er i strid med både rejsekort rejseregler og kortbestemmelser at rejse på en andens personlige rejsekort.

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE:

Således som Rejsekort Kortbestemmelser sammenholdt med Rejsekort Rejseregler var formuleret vedrørende brug af rejsekort personligt på tidspunktet for kontrolafgiftens udstedelse, er det ankenævnets opfattelse, at der var hjemmel til at pålægge klagerens ægtefælle en kontrolafgift for manglende gyldig rejsehjemmel.

Ankenævnet har ved afgørelsen heraf lagt vægt på, at det stod anført, at kortindehaveren altid selv skal være checket ind på de rejser, hvor et rejsekort personligt benyttes, at kortet ikke må bruges af andre end kortindehaveren, som altid selv skal være med på rejsen og være checket ind på rejsekortet, samt at den første, der checkes ind på rejsekortet, altid være kortholderen.

Da der kun var checket én rejsende ind på rejsekortet tilhørende klageren på den pågældende rejse, hvor kontrollen fandt sted, havde ægtefællen, som ikke havde billetteret på anden vis, ikke gyldig rejsehjemmel. Kontrolafgiften blev herefter pålagt med rette.

Ankenævnet finder, at der ikke har foreligget sådanne særlige omstændigheder, at kontrolafgiften skal frafaldes. Den omstændighed, at klageren havde betalt for sin rejse med sit periodekort, ændrer ikke herved.

RETSGRUNDLAG:

Ifølge bekendtgørelse af lov om trafikkselskaber § 29, stk. 1, kan trafikkselskabet i sine forretningsbetingelser fastsætte bestemmelser om, at passagerer, som ikke foreviser gyldig rejsehjemmel (kort eller billet) kan pålægges en kontrolafgift.

Trafikkselskaberne i Hovedstadsområdet har vedtaget fælles rejseregler, som var gældende frem til den 15. januar 2017, hvori hjemmelen til udstedelse af kontrolafgift fremgår. Det anføres bl.a., at passageren skal have gyldig rejsehjemmel til hele rejsen, og at denne skal kunne vises frem for

kontrolpersonalet under hele rejsen, ved udstigning, i metroen indtil metroens område forlades, og i S-tog og lokalbanetog indtil perronen forlades.

Passagerer, der ikke på forlangende viser gyldig billet eller kort, herunder korrekt ind-checket rejsekort, skal betale en kontrolafgift på 750 kr.

Rejsekort Kortbestemmelser:

Formulering gældende fra 27/9-2016 til 15/1- 2017:

"1.6 Korttyper og udløb

Et rejsekort personligt er et personligt kort, og kortindehaveren skal derfor altid selv være checket ind på de rejser, hvor et rejsekort personligt benyttes. Indehaveren kan tage andre med på rejsen ved at checke disse ind. Kortindehaverens navn er påtrykt kortet. I tilfælde af at et rejsekort personligt benyttes, uden at kortindehaveren er checket ind på rejsen, kan kortet inddrages, fordi den rejsende ikke har gyldig rejsehjemmel. Om spærring af denne korttype se nærmere afsnit 4."

Rejsekort Rejseregler

Formulering gældende fra juni 2016 - januar 2017:

"3.1.1 Rejsekort personligt

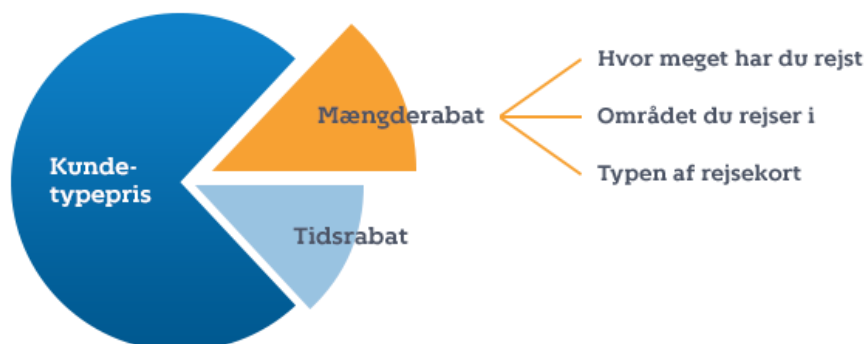
.....

Har du et rejsekort personligt, må det ikke bruges af andre end dig som kortindehaver. Det vil sige, at du altid selv skal være med på rejsen og være checket ind på rejsekortet. Den første, der checkes ind på et rejsekort personligt, vil altid være kortholderen. ..."

Fra www.rejsekort.dk efter indførelse af Takst Sjælland den 15. januar 2017:

"Mængderabat

Mængderabat er en rabat, du optjener, når du rejser. Jo mere du rejser, jo større bliver din mængderabat. Mængderabatten bestemmes af, *hvor* du rejser, *hvor meget* du har rejst og *hvilken type af rejsekort*, du rejser på. Der gives hverken mængderabat på Sjælland eller på lokale rejser i Syd- og Sønderjylland. [ankenævnets fremhævning]

Den mængderabat, du har optjent med rejsekort, udtrykkes i et rabattrin. Når du rejser, *optjener* du rabat, og dit rabattrin i indeværende måned bestemmes ud fra den af de tre sidste måneder, hvor du har rejst mest. Når du afslutter en rejse, *får* du rabat ift. det rabattrin, du har nået på rabattælleren for det område, du rejser i."

PARTERNES ARGUMENTER OVER FOR ANKENÆVNET:

Klageren anfører:

Klageren har periodekort til zone 41 og 42 og checkede ægtefællen ind på sit rejsekort, imens hun steg ind med klapvogn og to børn i Bus 400S på Lyngby station. Klageren var ikke bevidst om, at det var imod reglerne, eftersom de tit har foretrukket den nemmeste løsning; at checke dem begge ind på ét kort. Det var på ingen måde forsætligt, hvilket også er grunden til, at de valgte ikke at checke ud igen, da de modtog afgiften, men først da de nåede deres destination i Bagsværd.

Ægtefællen var selv i besiddelse af et (optanket) personligt rejsekort, som de ville have benyttet, hvis de kendte til reglerne.

Klageren er på ingen måde i farezonen for at optjene de (ikke eksisterende) mængderabatture, som Movia argumenterer for, er et af grundlagene for deres fastholdelse af krav. Og som Movia selv påpeger "I Movias område, dvs. rejser øst for Storebælt, gives der for tiden ikke mængderabat".

Det er ikke fordi klageren har "lånt kortet ud til familie og venner for på den måde at opnå et højere rabattrin". Han var sammen med sin kone og har, af hensyn til at bussen skulle til at afgå og derved afværge forsinkelse, checket hende ind på sit rejsekort.

Indklagede anfører følgende:

"Movia fastholder, at en andens personlige rejsekort ikke udgør gyldig rejsehjemmel, og at kontrolafgiften derfor er pålagt med rette.

Det er i strid med såvel de dagældende Rejsekort Rejseregler og Rejsekort Kortbestemmelser at rejse på en andens personlige rejsekort.

Af de Kortbestemmelser for Rejsekort, som var gældende på tidspunktet for afgiftens udstedelse fremgår følgende:

Pkt. 1.6;

"**Et rejsekort personligt** er et personligt kort, og kortindehaveren skal derfor altid selv være checket ind på de rejser, hvor et rejsekort personligt benyttes. Indehaveren kan tage andre med på rejsen ved at checke disse ind. Kortindehaverens navn er påtrykt kortet. I tilfælde af at et rejsekort personligt benyttes, uden at kortindehaveren er checket ind på rejsen, kan kortet inddrages, fordi den rejsende ikke har gyldig rejsehjemmel...."

Pkt. 4.5;

"Inddragelse af rejsekort personligt og pendlerkort

Kun kortindehaver og rejsende, der er checket ind som medpassagerer, kan rejse med gyldig rejsehjemmel på et rejsekort personligt. Hvis en anden end kortindehaver rejser på et rejsekort personligt, betragtes det som misbrug, hvis kortindehaveren ikke også er checket ind på rejsen, og kortet kan inddrages i forbindelse med billetkontrol..."

Af de dagældende Rejsekort Rejseregler fremgår desuden;

Pkt. 3.1.1.:

”...Har du et rejsekort personligt, må det ikke bruges af andre end dig som kortindehaver. Det vil sige, at du altid selv skal være med på rejsen og være checket ind på rejsekortet...”

Der er således ikke uoverensstemmelse mellem disse regelsæt, og der må anses for at være tilstrækkelig informeret om, at rejsekortet er personligt og kun må anvendes, hvis kortindehaveren er checket ind på rejsen. Derved adskiller denne sag sig fra ankenævnets sag 2016-0202.

Reglen om at man ikke må rejse på en andens personlige rejsekort er nødvendig af flere årsager.

For det første optjenes der fortsat rabattrin, der stiger jo flere rejser, der foretages af kortindehaveren (mængderabat), ligesom visse kundetyper rejser til rabatteret pris. Alle rejser tæller med ved optjening af rabattrin, og giver dermed mulighed for mængderabat de steder, hvor dette gives. Der er tre rabattællere; en for rejser øst for Storebælt, en for rejser vest for Storebælt og en for rejser over Storebælt. Man optjener sit rabatniveau separat for de tre typer af rejser – og rabatten udløses separat for de tre typer af rejser. I Movias område, dvs. rejser øst for Storebælt, gives der for tiden ikke mængderabat. Men eksempelvis på rejser over Storebælt optjenes rabattrin, ligesom der gives mængderabat på disse rejser, hvis der er rabattrin på kortet, der berettiger til det. Hvis kunden rejser fra København til Odense vil dette eksempelvis være en rejse der giver rabattrin og udløser rabat.

Mængderabatten er tiltænkt den enkelte kunde, som rejser meget. Hvis kunden låner kortet ud til venner og familie, som rejser på kortet, vil der hurtigere end forudsat kunne opnås et højt rabattrin, hvilket ikke er hensigten.

De fælles rejserregler er landsdækkende, og det samme er rejsekortet. Også af den grund er det nødvendigt at opretholde et simpelt regelsæt, der tager højde for at der er forskelle i rabatsatser og takser på tværs af landet. Hverken kunderne eller trafikselskabernes personale bør skulle tage stilling til i hver enkelt tilfælde, om en konkret rejse kan tænkes at udløse rabat. Ved billetkontrol kan kontrolløren ikke vide, hvor kunden rejser hen, og hvis kunden efterfølgende krydser en takstgrænse, kan der udløses rabat, hvis rejsekortet har et rabattrin der berettiger til det.

Endelig er det sådan, at kortindehaveren hæfter for betaling af rejser på sit personlige rejsekort. Det er derfor også en sikkerhedsforanstaltning for kunderne, at der ikke kan rejses på et personligt rejsekort tilhørende en anden. Dette gælder for så vidt også selvom der er tale om medlemmer af samme husstand, idet kontrolløren ikke kan og skal vurdere, hvornår der foreligger accept fra kortindehaveren. Uanset at der i et tilfælde som dette er tale om, at kortindehaveren er til stede og har accepteret brugen, vejer ovenstående hensyn omkring rabattrin og det landsdækkende perspektiv tungere.

På denne baggrund mener vi ikke, at der er belæg for at tilsidesætte den generelle regel om, at man ikke må rejse på en andens personlige rejsekort. Et personligt rejsekort er rejsehjemmel til personlig brug, med personlig rabattoptjening og personlig rabat på rejser. Hvis man ønsker et rejsekort, der kan deles med andre, er der mulighed for at vælge et rejsekort flex eller rejsekort anonymt.”

På ankenævnets vegne

Tine Vuust
Nævnshoved